

A 599

Anuare școlare

A

KOLOZSVÁR SZABAD KIR. VÁROSI

II-ik községi

ELEMI FIU ÉS LEÁNY

NÉPISKOLA

ÉRTESITŐJE

az 1892—93. tanévről,

MINT FÖNNÁLLÁSÁNAK 12-ik ÉVÉRŐL.

A VÁROSI KÖZSÉGI ISKOLASZÉK MEGBIZÁSÁBÓL

SZERKESZTETTE:

ELEK GYULA,

isk. igazgató.

KOLOZSVÁRTT,

NY. GOMBOS ÉS SZTUPJÁR «LYCEUM» KÖNYVNYOMDÁJA.

1893.

A

KOLOZSVÁR SZABAD KIR. VÁROSI

II-ik községi

ELEMI FIU ÉS LEÁNY

NÉPISKOLA

ÉRTESITŐJE

az 1892—93. tanévről,

MINT FÖNNÁLLÁSÁNAK 12-ik ÉVÉRŐL.

A VÁROSI KÖZSÉGI ISKOLASZÉK MEGBIZÁSÁBÓL

SZERKESZTETTE:

ELEK GYULA,

isk. igazgató.

KOLOZSVÁRTT,

NY. GOMBOS ÉS SZTUPJÁR «LYCEUM» KÖNYVNYOMDÁJA.

1893.

Tartalom :

- I. Az év története.
 - II. A közvizsgálatok sora.
 - III. Iskolaszék.
 - IV. Felügyelő-bizottság.
 - V. Tanító-testület.
 - VI. A rendes tanulók névsora.
 - VII. Az ismétlő tanulók névsora.
 - VIII. Statisztikai adatok.
 - IX. Értesítés a jövő tanévre.
-

I.

Az év története.

Az 1892/93-ik tanév iskolánkban 1892. szeptember 5-én reggel 8 órakor vette kezdetét; szeptember 1—4 napjain a beiratások folytak. Az eddigi bérház szűknek bizonyulván városunk érdemes tanácsa egy új szomszédos házat bérelt ki s alakíttatott át egy harmadik tanteremmé.

Személyi változást idézett elő a Kolozsvári Albert rendes tanító nyugdíjba vonulása, s személyi szaporodást a harmadik tanterem megnyitása. A szabályszerűen kihirdetett tanítói és tanítónői állomásokra folyamodók közül a városi Iskolaszék 1892. szeptember 3-ikán tartott ülésében ejtette meg a választást. A tanítói állásra *Adi József* okleveles tanítót, a tanítónői állásra *Márton Ilona* okleveles tanítónőt választotta meg.

A választás, hogy méltó egyénekre esett, ezt megmutatta a lefolyt tanév.

Igyekezet, szorgalom, szakértelem vezette a két új tanerőt kötelességeik teljesítésében.

Iskolánk tanítótestülete a lefolyt tanévben összesen 11 kebli gyűlést tartott. A kebli gyűléseken az isk. igazgatója elnökölt; jegyző volt *Adi József* tanító.

E gyűléseken több paedagogiai és didaktikai kérdések lettek megbeszélve; ezeken kívül az iskola kebli ügyei itt lettek tárgyalva és elintézve. Tanácskozásainkat higgadtság, tárgyilagosság és türelem jellemezték.

A tanítói nyugdíj-alapra a 15 kros járulékokat felszedtük s azt a maga illetékes helyére juttattuk.

A szegényebb gyermekek segélyezésére a vallás és köz-

okt. miniszter 50.930—1892. számú engedélye, illetőleg rendelete értelmében, az önkéntes adakozásra perselyt állítottunk fel iskolánkban, melynek kezelését Márton Ilona tanítónő vállalta el.

Tanítótestületünk — elfogadva a kolozsmegyei tanítótestület nevelésügyi bizottságának határozatát — a nemzeti érzület ébrentartása és fejlesztése érdekében a tanulókkal megtartotta a márczius 15-ki napot, mint nemzeti ünnepet, mely alkalommal hazafias dalok és versek előadása alkották az ünnepély pontjait.

A «Kertészeti Egyesület» elnöksége a tél folyamán két felolvasó és gyakorlati előadásokkal kísért tanuságos estélyt rendezett iskolánkban. Mindkét alkalommal a legnagyobbik tanterem is szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására.

Örvendetes eseményként megemlíthetjük azt is, hogy a «kétvízközi tized» földészei ev. ref. egyházi énekkart szerveztek s gyakorlataik megtartására az ev. ref. presbiterium kérésére a városi Tanács iskolánk egyik tantermét átengedte.

Iskolánkban a város által berendezett ifjúsági és népkönyvtár a lefolyt tanév alatt 202 esetben lett használatos.

Iskolánk növendékeinek egészségi állapota — két halálesetet kivéve — a lefolyt tanév alatt kedvező volt.

Járványos betegség egy ízben sem, egyéb könnyebb lefolyású betegség is csak ritkán fordult elő a növendékek között. A szabályszerű szemvizsgálatot dr. Veress Lajos ker. orvos ur teljesítette. Szembeteg nem találtatott.

A növendékek mulasztása ez évben sem volt kevesebb, mint az előbbi évben. Ezt az óvoda megnyitása nagyban fogja csökkenteni.

Iskolánk létszáma a tavalyihoz képest megkétszereződött. Ugyanis volt a múlt tanévben 64 rendes tanuló, míg a jelen tanévben 129 rendes tanuló iratkozott be.

Bérházunk tehát ujjal szűknek bizonyult.

Az állandó iskola felépítése égető szükséges, mert mint egyik iskolalátogató bejegyezte a vendégkönyvbe: «A helyiség minden birálaton alól áll».

Az iskola tervezetét különben a városi mérnöki hivatal elkészítette, a felügyelő-bizottság és iskolaszék elfogadta. Most a városi tanácsnál van. Hisszük, hogy városunk tek. Tanácsa és Törvényhatósági Bizottsága lehetővé fogja tenni, hogy iskolánk mielőbb újra czélszerű és állandó iskolaépületet nyer.

A lefolyt tanévben jóllehet csak a III-ik osztályt kellett volna beállítanunk, de a 7 jelentkezőért a IV-ik osztályt is beállítottuk. Jövő tanévben az V-ik osztályt is megnyitjuk.

Iskolánkat a tanév folytán látogatásukkal megtisztelték: K o z m a F e r e n c z kir. tanfelügyelő, Dr. S z a b ó M i h á l y kir. s. tanfelügyelő és P o l c z R e z s ő ügyvéd, iskolaszéki tag urak.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a «Szegénysorsu iskolás tanulókat segélyező egyesület» több növendékünket látta el ez évben is jó, meleg téli ruhával; továbbá, hogy az orsz. Vörös kereszt egyesület kolozsvári választmánya által létesített «Népkonyha» szintén több nélkülöző tanulóknak nyújtott meleg, tápláló délebedet 5 hónapon keresztül. Fogadja ezért mindkét humanus egyesület m. t. elnöksége hálás köszönetünket.

Ezekben foglalhatjuk össze röviden iskolánk 1892/93-ik tanóvének nevezetesebb mozzanatait.

Kolozsvártt, 1893. június hava.

II.

A közvizsgálatok sorrendje:

- Márczius 25-én:** (szombat) d. u. 3—5 óráig az ismétlő tanulók vizsgálata minden tantárgyból.
- Május 30-án:** (kedd) d. e. 10—12-ig a különböző vallású növendékek vizsgálatai a hittanból.
- Junius 15-én:** (csütörtök) d. e. 8—10 óráig az I-ső leányosztály vizsgálata minden tantárgyból.
- » » d. e. 10—12-ig a II-ik leányosztály vizsgálata minden tantárgyból.
- » » d. u. 3—4 óráig az I—IV. leányosztályok nyilvános foglalkoztatása a női kézi munkából.
- Junius 16-án:** (péntek) d. e. 9—12 óráig az I-ső és II-ik fiúosztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- » » d. u. 3—4-ig az I—IV. fiúosztályok vizsgálata a tornából.
- » » d. u. 4—5-ig az I—IV. leányosztályok vizsgálata a tornából.
- Junius 17-én:** (szombat) d. e. 9—12 óráig a III-ik és IV-ik fiú- és leányosztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- » » d. u. 2 órakor az érdemsorozat felolvasása, a tudósító-könyvek kiosztása s a tanév ünnepélyes bezárása.

Megjegyzés: A vizsgálatok folyama alatt a rajz és írásbeli dolgozatok, valamint a női kézimunkák egyik tanteremben közszemlére lesznek kiállítva.

III.

Kolozsvár sz. kir. város községi Iskolaszéke:

Elnök: Dr. Finály Henrik.
Alelnök: Dr. Szamosi János.
Jegyzők: Elek Gyula.
Nagy Kálmán.
Pausinger Sándor.

Tagok:

Dr. Bartha János	Kővári László
Dr. Békési Károly	Kővári Mihály
Benigni Sámuel	László János
Biró Béla	Losonezi János
Benedek József	Nagy Lajos
Dr. Czikmántori Ottó	Dr. Nagy Mór
Dániel Joachim	Olgyay János
Deák Albert	Paal Ferencz
Deák József	Péterfi Dénes
Dobál Antal	Polcz Rezső
Dorgó Albert	Rosiesku Tullius
Dr. Eisler Mátyás	Salamon Antal
Fazakas József	Somodi István
Dr. Felméri Lajos	Dr. Szabó Gyula
Ferencz József	Dr. Szász Béla
Dr. Fischer Lajos	Szász Domokos
Dr. Groisz Gusztáv	Szász Gerő
Glasner Mózes	Dr. Széchy Károly
Grátz Mór	Szvacšina Géza
Dr. Kolosvári Sándor	Dr. Török István
Kiss Sándor	Dr. Vajda Gyula
Kozma Ferencz	

IV.

Felügyelő bizottság:

Elnök: Dr. Felméri Lajos.

Jegyző: Elek Gyula.

Tagok:

Dr. Békési Károly
Dr. Czikmántori Ottó
Dániel Joakhim

Nagy Kálmán
Polez Rezső
Salamon Antal

Dr. Szabó Gyula.

V.

Tanító-testület:

1. **Elek Gyula**, igazgató-tanító és gondnok; tanította a III. és IV-ik fiu- és leányosztályok minden tantárgyát és az ismétlő iskola tantárgyait. Heti óráinak száma: 26.
2. **Adi József**, s. tanító; tanította az I-ső és II-ik fiuosztályok minden tantárgyát; az I—IV. fiuosztályoknak a tornát. Heti óráinak száma: 23.
3. **Márton Ilona**, s. tanítónő; tanította az I-ső és II-ik leányosztályok minden tantárgyát; az I—IV. leányosztályoknak a tornát. Heti óráinak száma: 23.
4. **Özv. Gspann Károlyné**, munka-tanítónő; tanította az I—IV. leányosztályoknak a női kézimunkát. Heti óráinak száma: 6.
5. **Csiky Miklós**, róm. kath. áldozópap és hitoktató; tanította a róm. kath. növendékeknek a hittant. Heti óráinak száma: 2.
6. **Tóth Tamás**, ev. ref. énekvezér és hitoktató; tanította az ev. ref. növendékeknek a hittant és egyházi éneket. Heti óráinak száma: 2.
7. **Ekárt Andor**, unitárius theologus; tanította az unitárius növendékeknek Heti óráinak száma: 2.

VI.

A rendes tanulók névsora.

I-ső leányosztály.

Tantárgyak: Hittan, beszéd- és értelem-gyakorlatok, irva-olvasás, számtan, el-beszélések, versek, rajz, ének, torna és női kézimunka.

Bakó Kata	Nyitrai Erzsi (m. h.)
Balló Róza	Persa Anna
Balázs Zsuzsa	25. Persa Mari
Bodzai Ilona	Puss Anna
5. Bosánckzi Aranka	Puss Mari
Burgya Anna	Rózsa Anna
Csüpely Ilona	Rózsa Erzsi
Filep Zsuzsa	30. Rusz Mari
10. Gotfried Teréz (k. m.)	Rusz Rózsa
Görög Mari	Sári Anna
Gyurka Jolán	Sári Erzsi
Hosszu Anna	Singler Mari
Kálmán Aranka	35. Szekernyész Juliska
15. Kimpján Mari	Szabó Juliska
Komáromi Klára	Táncz Anna
Krisán Mari	Török Julesa
Krisán Róza	Zilahi Anna
Madár Etelka	40. Zilahi Zsuzsa
20. Miron Anna	Udvári Zsuzsa
Miron Mari	
Nyitrai Ilona (k. m.)	
	Összesen : 41.

II-ik leányosztály.

Tantárgyak: Hittan, beszéd- és értelem-gyakorlatok, irás, olvasás, számtan nyelvten, vers, rajz, ének, torna, női kézimunka.

Barta Lula	Madár Róza
Barta Márczella	Pototzki Hermin
Csüpely Lina	Simon Róza
Dávid Anna	15. Szabó Mari
5. Dávid Kata	Szabó Zsuzsa
Fazakas Juliska	Tóth Anna
Fülöp Márczella	Török Róza (k. m.)
Gotfried Matild (k. m.)	Tyiorán Mari
Hügel Antónia (k. m.)	20. Udvári Vilma
10. Kiss Róza	Vladó Anna
Kilin Anna	Összesen : 21.

I-ső fuosztály.

Tantárgyak: Hittan, beszéd- és értelem-gyakorlat, irva-olvasás, számtan, elbeszélések, versek, rajz, ének, torna.

Broszkoly János	Regyán József
Incze József	Rédiger Károly
Korodi Zsigmond	Szabó Ferencz
Lusztig Dezső	Szabó Izidor (k. m.)
5. Lusztig Ernő	15. Tövis József
Mezei Mihály	Pripon János
Miron János	Török Gyula
Mónya Tóni	Ultsch Géza (k. m.)
Pototzki István	
10. Persa János	Összesen : 18.

II-ik fuosztály.

Tantárgyak: Hittan, beszéd- és értelem-gyakorlatok, irás, olvasás, számtan, nyelvtan, vers, ének, torna.

Balló János	10. Incze János
Barta József	Kujbus Ferencz
Barta Miklós	Kutkán János
Bell István	Pakulár Miklós
5. Burgya Miklós	Szabó György
Broszkoly György (k. m.)	15. Szabó Odön (k. m.)
Farkas János	Székely János (k. m.)
Galgócz Miklós	Táncz János
Gyetkó József	Összesen : 17.

III. fiu- és leányosztály.

Tantárgyak: Hittan, irás, olvasás, számtan, nyelvtan, földrajz, vers, rajz, ének, torna; leányoknak női kézimunka.

Fiúk :

Leányok :

Brán Jenő	Bakó Mari
Burgya János	Farkas Etelka
Dózsa Ferencz	Fülöp Róza
Duha Imre	Gotner Mari
5. Farkas Sándor	5. Kostyilán Anna
Horváth Márton	

Krisán László (k. m.)	Kujbus Biri
Kutkán Demeter	Lövinger Málvin (m. h.)
Landeszman Lajos	Szabó Margit
10. Mérucz János (k. m.)	Szabó Róza
Mérucz Simon (k. m.)	10. Tatai Teréz
Pototzki György	
Tyiorán János	
Ultsch Viktor (k. m.)	
15. Vladó István	Összesen : 25.

IV. fiu- és leányosztály.

Tantárgyak: Hittan, írás, olvasás, számtan, nyelvtan, földrajz, vers, rajz, ének, torna, leányoknak női kézimunka.

Fiúk :

Komáromi János
László János (k. m.)
Regyán Sándor
Simon Árpád

Leányok:

Angyal Róza (k. m.)
Angyal Juliska
Pál Róza

Összesen : 7.

VII.

Az ismétlő tanulók névsora.

Tantárgyak: Olvasás, írás, számtan, rajz, ének.

Balog János	Marosán László
Bugyka András	20. Major László
Bocsán Tódor	Oltyán János
Balázs József	Puss István
5. Baga József	Paizs János
Bartus János	Pap Oktavián
Borbély József	25. Pap János
Csalog Sándor	Rusz Pál
Filep András	Rusz János
10. Fekete József	Rusz Péter
Gotner György	Rusz János id.
Gál János	30. Steinfeld Izidor
Görög Miklós	Szabó Menyhért
Görög Mihály	Szabó Ferencz
15. Ilyés György	Tóth János
Lukács János	Veres György
Marosán János	35. Zilahi Márton
Meszesán Gábor	Összesen : 35.

VIII.

Statistikai adatok.

a) *Létszám.*

Iskola	Az év folytatán beírt tanulók létszáma	Az év folytatán a várossal elkötözött tanulók száma	Az év folytatán meghalt tanulók száma	Az év folytatán más okból kimaradt tanulók száma	Év végén a tanulók létszáma
Elemi fiiskolában	54	4	—	6	44
Elemi leányiskolában	75	2	2	4	67
Ismétlő fiiskolában	35	—	—	—	35
Összesen	164	6	2	10	146

b) *Nemzetiség szerint.*

Nyelv	Elemi fiiskolában	Elemi leányiskolában	Ismétlő iskolában	Összesen
Magyar	28	54	18	100
Német	4	1	—	5
Román	22	20	17	59
Összesen	54	75	35	164

c) *Vallás szerint.*

Vallás	Elemi fiiskolában	Elemi leányiskolában	Ismétlő iskolában	Összesen
Ev. reform.	16	28	15	59
Róm. kath.	10	21	1	32
Görög kath.	18	20	17	55
Görög keleti.	4	—	—	4
Agost. evang.	1	—	—	1
Unitárius	—	1	—	1
Izraelita	5	5	2	12
Összesen	54	75	35	164

d) *A születő lakhelye szerint.*

L a k h e l y	Elemi fiu-iskolában	Elemi leány iskolában	Ismétlő iskolában	Összesen
Kolozsvári	51	74	35	160
Vidéki	3	1	—	4
Összesen	54	75	35	164

IX.

Értesítés a jövő tanévre.

1. A jövő 1893—94-ik tanévben a beiratások szeptember 1., 2. és 3-ik napjain az iskola helyiségében tartatnak meg.

2. A rendes tanítás szeptember 4-én reggel 8 órakor veszi kezdetét.

3. Az I-ső osztályba a 6-ik életévüket betöltött gyermekek vétetnek fel; korukat keresztlevéllel kötelesek igazolni.

4. A himlőbeoltás minden beiratkozandó gyermek részéről orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. A jövő tanévben az V-ik osztály is be lesz állítva, miért ezen osztályba is lehet beiratkozni.

6. Tandij egész évre 2 frt, ezen kívül beiratási díj 30 kr., tanszerdíj 70 kr, nyugdíjjárulék 15 kr. Összesen 3 frt 15 kr.

7. A szegénysorsu gyermekek a 2 frt tandij fizetése alól szegénységi bizonyítvány alapján felmentetnek, de a beiratási díjt a 30 krt, a tanszerdíjt a 70 krt, a nyugdíjjárulékot a 15 krt, összesen 1 frt 15 krt fizetni kötelesek.
